

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-2-53/51/776/00/PA

Warszawa, dn. 04.01.2001 r.

DECYZJA nr DDI 1/2001

Na podstawie art. 104 § 2 Kpa w związku z art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym i ochronie interesów konsumentów (Dz. U. z 1997 r., Nr 49, poz. 318 z późn. zm.) po rozpoznaniu wniosku Śląskiej Regionalnej Kasy Chorych z siedzibą w Katowicach z dnia 17 listopada 2000 r. **odmawia się** uwzględnienia zawartego w powołanym wniosku żądania wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie stosowania przez Telekomunikację Polską S.A. praktyk monopolistycznych polegających na ograniczaniu dostępności do usług telekomunikacyjnych niepublicznym zakładom opieki zdrowotnej świadczącym usługi pogotowia ratunkowego na podstawie umów ze Śląską Regionalną Kasą Chorych o udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz osób objętych powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Uzasadnienie.

W dniu 26 lipca 2000 r. wpłynął do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosek Śląskiej Regionalnej Kasy Chorych z siedzibą w Katowicach o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie stosowania przez Telekomunikację Polską S.A. praktyk monopolistycznych polegających na ograniczaniu dostępności do usług telekomunikacyjnych niepublicznym zakładom opieki zdrowotnej świadczącym usługi pogotowia ratunkowego na podstawie umów ze Śląską Regionalną Kasą Chorych (zwaną dalej wnioskodawcą lub Śląską Kasą) o udzielanie świadczeń zdrowotnych na rzecz osób objętych powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym.

W uzasadnieniu wniosku Śląska Kasa wskazała, iż Telekomunikacja Polska S.A. (zwana dalej TP S.A.) odmawia udostępniania niepublicznym zakładom opieki zdrowotnej numeru skróconego – 999- z grupy Abonenckich Usług Specjalnych (zwanego AUS).

Wnioskodawca kilkakrotnie występował do TP S.A. o podział obszaru zgłoszeniowego numeru 999 na terenie działania Śląskiej Kasy dotychczas obsługiwanego przez Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej i wyodrębnienie kilku niezależnych stref zgłoszeniowych numeru 999, w których działalność prowadziłyby dwie niezależne jednostki pogotowia ratunkowego, tj.: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „San-Trans” z siedzibą w Pszczynie oraz Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap” z siedzibą w Zabrze.

TP S.A. kilkakrotnie informowała Śląską Kasę o fakcie, iż o ile istnieją techniczne możliwości podziału dotychczasowej strefy zgłoszeniowej numeru 999, to obecne regulacje prawne uniemożliwiają spółce podjęcie takich działań.

Jednocześnie we wniosku z dnia 17 listopada 2000 r. Śląska Kasa podkreśla, iż zobowiązana jest do kontraktowania świadczeń zdrowotnych z poszczególnymi podmiotami świadczącymi usługi *pogotowie ratunkowe* wyłonionym w drodze postępowania konkursowego, a tym samym do wyboru ofert najkorzystniejszych. Zdaniem wnioskodawcy w tej sytuacji korzystniejszą ofertę przedstawiać będą zakłady publicznej opieki zdrowotnej dysponujące numerem 999, niż niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej nie dysponujące takim numerem. Wnioskodawca twierdzi, iż TP S.A. ogranicza niepublicznym zakładom dostęp do skróconego numeru 999, a przez co wymusza udział tych zakładów w rynku na zasadach mniej korzystnych, niż wynikałoby to z działania nieskrępowanych mechanizmów konkurencji. W opinii wnioskodawcy takie działanie TP S.A. nosi znamiona praktyk monopolistycznych.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu) na podstawie dokonanej analizy nadesłanej korespondencji oraz zebranych w trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego materiałów **ustalił następujący stan faktyczny.**

Numer skrócony - 999, zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 3 ustawy o łączności z dnia 23 listopada 1990 r. (Dz. U. z 1995 r. nr 117, poz. 564 z późn. zm.), a także zgodnie z art. 45 ust. 1 obowiązującej od 1 stycznia 2001 r. ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. prawo telekomunikacyjne (Dz. U. nr 73, poz. 852), numer alarmowy przeznaczony jest do realizowania bezpłatnych połączeń ze stanowiskiem organów ustawowo powołanych do niesienia pomocy medycznej. W celu zapewnienia właściwego kierowania połączeń z sieci telefonicznej do stanowisk zgłoszeniowych (centrów) pogotowia, zasadnicze znaczenie ma określenie obszaru obsługiwanego przez te stanowiska.

Centrum zgłoszeniowe numeru 999 może obsługiwać tylko określony obszar sieci telefonicznej ponieważ wszystkie zgłoszenia inicjowane na takim obszarze, po wybraniu tego numeru są kierowane tylko do jednego centrum (pismo Ministerstwa Łączności z dnia 12 stycznia 2000 r.).

Podmioty korzystające dotychczas z numeru 999 nie mogą być pozbawione tego numeru, jeśli spełniają wymagania stawiane pogotowiu ratunkowemu. Technicznie możliwy jest podział danego obszaru zgłoszeniowego na kilka odrębnych obszarów obsługiwanych przez niezależne centra zgłoszeniowe, jednak wymagałby to uprzedniego rozwiązania umowy o świadczenie usług telefonicznych z dotychczasowym abonentem numeru -999. TP S.A. mogłaby rozwiązać taką umowę jedynie na podstawie wyraźnego oświadczenia woli abonenta o chęci rozwiązania umowy lub kiedy abonent ten nie płaci faktur albo nie wywiązuje się z działalności, na którą przydzielony został mu numer 999. Również zmiana obszaru obsługiwanego przez dane centrum zgłoszeniowe wymaga uprzedniej zgody właściwego abonenta numeru 999.

Dla zapewnienia rozwoju usług w sektorze pogotowia ratunkowego Minister Łączności wyznaczył dodatkowy czterocyfrowy numer skrócony AUS - 990Z, gdzie Z =1-9. Połączenia tej usługi podobnie, jak połączenia numeru 999 są bezpłatne na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy o łączności (a także art. 45 ust. 1. ustawy prawo telekomunikacyjne). Tym samym istnieje obecnie możliwość funkcjonowania na jednym obszarze niezależnych centrów zgłoszeniowych osiąganym przez numery 999 i 990Z, przy czym obszary obsługiwane przez te centra nie muszą się pokrywać.

Jednocześnie, jak ustalił Prezes Urzędu w trakcie prowadzonego postępowania wyjaśniającego, podział danego obszaru zgłoszeniowego na np. dwa odrębne centra zgłoszeniowe „wschodnie” i „zachodnie” powoduje, iż abonenci obszaru wschodniego po wybraniu numeru 999 uzyskiwaliby połączenie z centrum obsługi obszaru wschodniego i w żaden sposób za pomocą tego numeru nie mogliby wywołać służby z obszaru zachodniego. Również odwrotnie abonenci obszaru zachodniego mogliby korzystać wyłącznie z usług swojego pogotowia, nie mogąc uzyskać połączenia z centrum obsługi obszaru wschodniego.

Prezes Urzędu nie dostrzegł w działaniach TP S.A. w zakresie świadczenia Abonenckich Usług Specjalnych znamion praktyki monopolistycznej i pismem z dnia 30 października 2000 r. (omyłkowo datowanym 30 listopada 2000 r.) poinformował wnioskodawcę o braku podstaw prawnych do wszczęcia postępowania przeciwko TP S.A.

Pismem z dnia 17 listopada 2000 r. Śląska Kasa podtrzymała wniosek z dnia 26 lipca 2000 r.

Prezes Urzędu ponownie rozpoznając sprawę zważył, co następuje:

We wniosku z dnia 26 lipca 2000 r. Śląska Kasa wskazywała na stosowanie przez TP S.A. praktyk monopolistycznych określonych w art. 4 pkt. 4 i art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Zgodnie z art. 4 pkt 4 ustawy antymonopolowej, praktykami monopolistycznymi są porozumienia polegające na ograniczeniu dostępu do rynku lub eliminowaniu z rynku przedsiębiorców nie objętych porozumieniem. Zatem przepis ten znajduje zastosowanie wyłącznie w przypadku zawarcia pomiędzy przedsiębiorcami porozumienia. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca nie wskazał nawet stron takiego porozumienia – jednocześnie nie można uznać, iż zawarta pomiędzy TP S.A. a dotychczasowym abonentem numeru 999 umowa jest porozumieniem ograniczającym dostęp do rynku lub eliminację z niego innych podmiotów.

W tych okolicznościach Prezes Urzędu uznał, iż nie zostały spełnione przesłanki z art. 4 pkt 4 ustawy antymonopolowej, co wskazałoby na naruszenie tego przepisu.

W odróżnieniu od porozumień z art. 4 ustawy antymonopolowej nie każdemu przedsiębiorcy można postawić zarzut stosowania praktyk monopolistycznych określonych w art. 5 ustawy antymonopolowej, ale tylko takiemu, który posiada na rynku pozycję co najmniej dominującą.

Art. 5 ust 1 ustawy antymonopolowej uznaje za praktykę monopolistyczną nadużywanie pozycji dominującej na rynku polegające na przeciwdziałaniu ukształtowaniu się warunków niezbędnych do powstania bądź rozwoju konkurencji. Zdaniem Prezesa Urzędu TP S.A. nie wykorzystuje posiadanej pozycji dominującej na rynku świadczenia usług z grupy AUS dla usługi *pogotowie ratunkowe*, jak na to wskazuje wnioskodawca. TP S.A. realizuje zobowiązania wynikające z umowy zawartej z Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej i przez to nie może podejmować działań niezgodnych z obowiązującą umową, tj.: podziału obszaru zgłoszeniowego obecnego abonenta numeru 999.

Jak już zostało wskazane wyżej, podmioty (centra zgłoszeniowe) dotychczas korzystające z numeru 999 nie mogą być pozbawione tego numeru, jeśli spełniają wymagania stawiane pogotowiu ratunkowemu. TP S.A. mogłaby rozwiązać taką umowę jedynie na podstawie wyraźnego oświadczenia woli abonenta o chęci rozwiązania umowy lub kiedy abonent ten nie płaci faktur albo nie wywiązuje się z działalności, na którą przydzielony został numer 999. Również i zmiana obszaru

obsługiwanego przez dane centrum zgłoszeniowe wymaga uprzedniej zgody właściwego abonenta numeru 999.

Zatem w tych okolicznościach prawnych nie jest możliwe proponowane przez Śląską Kasę wyodrębnienie nowych centrów zgłoszeniowych numeru 999 dla Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „San-Trans” oraz Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Eskulap”.

Jednocześnie należy podkreślić, iż zdaniem Prezesa Urzędu, proponowane przez wnioskodawcę rozwiązanie polegające na wyodrębnieniu z obecnego obszaru zgłoszeniowego numeru 999 kilku niezależnych stref z własnymi centrami zgłoszeniowymi (również numeru 999) nie przyczyniłoby się do zwiększenia konkurencji na przedmiotowym rynku geograficznym.

Jak zostało to już wyżej przedstawione, dane centrum zgłoszeniowe numeru 999 może obsługiwać tylko i wyłącznie jeden, określony obszar sieci telefonicznej, a wszystkie zgłoszenia numeru 999 inicjowane z tego obszaru kierowane są do tego centrum. Tym samym podział danego obszaru zgłoszeniowego na dwa lub więcej odrębne centra zgłoszeniowe numeru 999 powoduje, iż abonenci mogą uzyskać połączenie wyłącznie z jednym centrum zgłoszeniowym, czyli w konsekwencji także wyłącznie z jednym z podmiotów świadczących usługi *pogotowie ratunkowe*. Wyznaczenie nowych centrów zgłoszeniowych numeru 999 uniemożliwia wprowadzenie bezpośredniej konkurencji pomiędzy poszczególnymi podmiotami świadczącymi usługi *pogotowie ratunkowe*, gdyż wówczas podmioty te mogą świadczyć usługi tylko i wyłącznie na określonych obszarach zgłoszeniowych nie mogących pokrywać się wzajemnie. W konsekwencji abonenci pozbawieni są możliwości wyboru podmiotu świadczącego usługi *pogotowie ratunkowe*.

Dlatego też istotne z punktu widzenia rozwoju konkurencji jest zagospodarowanie wprowadzonego przez Ministra Łączności dodatkowego numeru skróconego 990Z (gdzie Z=1-9), bowiem korzystanie z tego numeru stwarza możliwość prowadzenia przez poszczególne podmioty działalności na wzajemnie pokrywających się obszarach zgłoszeniowych. Zatem, rozwiązanie to umożliwia uczestnikom rynku podjęcie bezpośredniej konkurencji, a przez co rozwoju przedmiotowych usług. Dlatego też, zdaniem Prezesa Urzędu, wykorzystanie ww. czterocyfrowego numeru skróconego przyniosłoby wymierne korzyści dla konsumentów usług *pogotowie ratunkowe*. Jednocześnie podkreślić należy, iż połączenia z numerem 990Z są również świadczone bezpłatnie, przez co nie można z góry zakładać, że oferty poszczególnych podmiotów – abonentów tego numeru będą mniej korzystne od ofert abonenta numeru 999.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, iż wskazane przez wnioskodawcę działanie TP S.A. nie narusza art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

W tych okolicznościach orzeczono, jak w sentencji.

Od decyzji niniejszej służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

p.o. D Y R E K T O R A
Departamentu Infrastruktury

Andrzej Groduszyński

Otrzymuje:

Śląska Regionalna Kasa Chorych

ul. gen. Jankego 15 A
40-615 Katowice